

Wyjaśnienia do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 2007 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 158, poz. 1105).

Niniejsze wyjaśnienia dotyczą jedynie instalacji radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych.

Podstawowe zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi zostały określone w art. 121 ustawy z dnia 24 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (zwanej dalej ustawą – P.o.ś.). Ochrona ta polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- 1) utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
- 2) zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Zgodnie z upoważnieniem zawartym w art. 122 ustawy- P.o.ś minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określił dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposoby sprawdzania dotrzymania tych poziomów, w rozporządzeniu z dnia 30 października 2003 r. (Dz. U. Nr 192, poz. 1883). Wartości dopuszczalne poziomów pól zostały zróżnicowane i zależą od częstotliwości tych pól. Dla zakresów wykorzystywanych w radiokomunikacji, w szczególności radiokomunikacji ruchomej (telefonii komórkowej), są one wielokrotnie ostrzejsze od zalecanych w rekomendacji Rady Europy z 1999 roku - (1999/519/EU). W rozporządzeniu tym sposoby sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych określono poprzez podanie metod wykonywania pomiarów tych pól. Pomiary te wykonuje się do wysokości 2 metrów nad powierzchnią ziemi albo innych powierzchni, na których mogą przebywać ludzie (w miejscach dostępnych dla ludności).

Zgodnie z art. 122a ustawy- P.o.ś. prowadzący instalację oraz użytkownik urządzenia emitującego pola elektromagnetyczne, które są stacjami elektroenergetycznymi lub napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV, lub instalacjami radiokomunikacyjnymi, radionawigacyjnymi lub radiolokacyjnymi, emitującymi pola elektromagnetyczne, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitującymi pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz, są obowiązani do wykonania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku:

- 1) bezpośrednio po rozpoczęciu użytkowania instalacji lub urządzenia;
- 2) każdorazowo w przypadku zmiany warunków pracy instalacji lub urządzenia, w tym zmiany spowodowanej zmianami w wyposażeniu instalacji lub urządzenia, o ile zmiany te mogą mieć wpływ na zmianę poziomów pól elektromagnetycznych, których źródłem jest instalacja lub urządzenie.

Zgodnie z ustawą – P.o.ś. procedurę ocen oddziaływania na środowisko przeprowadza się tylko w przypadku inwestycji będących przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w art. 51 ust.1 pkt 1, 2 i 3, realizowanych na podstawie decyzji wymienionych w art. 46 ust. 4 lub zgłoszeń, o których mowa w art. 46 ust. 4a tej ustawy.

Rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w art. 51 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy – P.o.ś., są określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573, z późn. zm.). Ostatnia zmiana tego rozporządzenia nastąpiła w dniu 31 sierpnia 2007 r., na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia, opublikowanego w Dz.U. Nr 158, poz. 1105.

Przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko jest również wymagane w przypadku przedsięwzięcia innego niż określone w art. 51 ust. 1 pkt 1 i 2, które nie jest bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony, jeżeli może ono znacząco oddziaływać na ten obszar.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 7 i § 3 ust. 1 pkt 8 przywołanego wcześniej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 2007 r., kwalifikacji instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych, z wyłączeniem radiolinii, do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko dokonuje się biorąc pod uwagę dwa parametry:

- równoważną moc promieniowaną izotropowo (EIRP) wyznaczoną dla pojedynczej anteny;
- odległość środka elektrycznego tej anteny wyznaczoną od miejsc dostępnych dla ludności wzdłuż głównej osi promieniowania anteny.

Wyznaczenia tej odległości należy dokonywać uwzględniając zarówno kierunek (azymut) głównej wiązki promieniowania anteny jak i pochylenie tej wiązki.

Poniżej przedstawiono definicje terminów użytych w rozporządzeniu

- pole elektromagnetyczne: zgodnie z art. 3 pkt 18 ustawy – P.o.ś., ilekroć w ustawie jest mowa o polach elektromagnetycznych – rozumie się przez to pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.”;
- antena: urządzenie przeznaczone do wypromieniowania lub odbioru energii fali elektromagnetycznej, wg.: PN-80/T-01012:1980 Słownictwo telekomunikacyjne. Anteny. Nazwy i określenia;
- charakterystyka promieniowania anteny: zamknięta powierzchnia, w ogólnym przypadku złożona z kilku powłok różnej postaci, przy czym odległość punktów tej powierzchni od środka układu współrzędnych obrazuje przestrzenny rozkład natężenia pola elektrycznego lub gęstości mocy (charakterystyka promieniowania mocy) w obszarze pola dalekiego, odniesiony względem wartości maksymalnej, wg.: PN-80/T-01012:1980 Słownictwo telekomunikacyjne. Anteny. Nazwy i określenia;
- równoważna moc promieniowana izotropowo: zastępcza moc promieniowana (ERP) – iloczyn mocy doprowadzonej do anteny i zysku energetycznego anteny. Zysk energetyczny anteny może być odniesiony do anteny izotropowej, mówi się wówczas o zastępczej mocy promieniowanej izotropowo, wg.: (EIRP) PN-80/T-01012:1980 Słownictwo telekomunikacyjne. Anteny. Nazwy i określenia; w przypadkach gdy antena jest zbudowana z więcej niż jednego systemu nadawczego przyjmuje się sumę równoważnych mocy promieniowanych izotropowo systemów jako EIRP anteny.

- antena izotropowa, źródło izotropowe – hipotetyczna antena promieniująca równomiernie w pełnym kącie bryłowym, wg.: PN-80/T-01012:1980 Słownictwo telekomunikacyjne. Anteny. Nazwy i określenia;
- środek elektryczny anteny - miejsce, będące środkiem układu współrzędnych, względem którego wyznaczono charakterystyką promieniowania anteny;
- kierunek wiązki głównej promieniowania anteny – wiązka główna (charakterystyki promieniowania) – wiązka zawierająca kierunek maksymalnego promieniowania, wg.: PN-80/T-01012:1980 Słownictwo telekomunikacyjne. Anteny. Nazwy i określenia;
- miejsca dostępne dla ludności – wszelkie miejsca, za wyjątkiem miejsc do których dostęp ludności jest niemożliwy, zabroniony, utrudniony lub wymaga posługiwania się sprzętem technicznym
- oś wiązki głównej promieniowania anteny – linia poprowadzona wzdłuż kierunku wiązki głównej promieniowania anteny
- odległość miejsc dostępnych dla ludności od środka elektrycznego anteny – odcinek prostej, który wyznacza się wzdłuż osi głównej wiązki promieniowania anteny uwzględniając azymut i pochylenie tej osi; określenia odległości dokonuje się dla istniejącego stanu zagospodarowania otoczenia instalacji.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 2007 r. nie zawiera przepisów przejściowych, co oznacza, że jego przepisy należy stosować także w postępowaniach w sprawach wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięć, wszczętych a niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem jego wejścia w życie, tj. dniem 31 sierpnia 2007 r.

Realizacja instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych, które, zgodnie z brzmieniem przepisów tego rozporządzenia, nie kwalifikują się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Tabela

Kwalifikacja instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych z wyłączeniem radiolinii do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573 oraz z 2005 r. Nr 92, poz. 769 i z 2007 Nr 158, poz. 1105).

Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko			Przedsięwzięcia niewymagające przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko
Równoważna moc promieniowana izotropowo EIRP [W]	Przedsięwzięcia, dla których raport jest wymagany	Przedsięwzięcia, dla których raport jest wymagany może być wymagany	Odległość miejsc dostępnych dla ludności od środka elektrycznego anteny wzdłuż osi głównej promieniowania tej anteny [m]
	Odległość miejsc dostępnych dla ludności od środka elektrycznego anteny wzdłuż osi głównej promieniowania tej anteny [m]	Odległość miejsc dostępnych dla ludności od środka elektrycznego anteny wzdłuż osi głównej promieniowania tej anteny [m]	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
≥ 15 i < 100	-	≤ 5	> 5
≥ 100 i < 500	-	≤ 20	> 20
≥ 500 i < 1000	-	≤ 40	> 40
≥ 1000 i < 2000	-	≤ 70	> 70
≥ 2000 i < 5000	≤ 100	> 100 i ≤ 150	> 150
≥ 5000 i < 10000	≤ 150	> 150 i ≤ 200	> 200
≥ 10000 i < 20000	≤ 200	> 200 i ≤ 300	> 300
≥ 20000	bez względu na odległość		

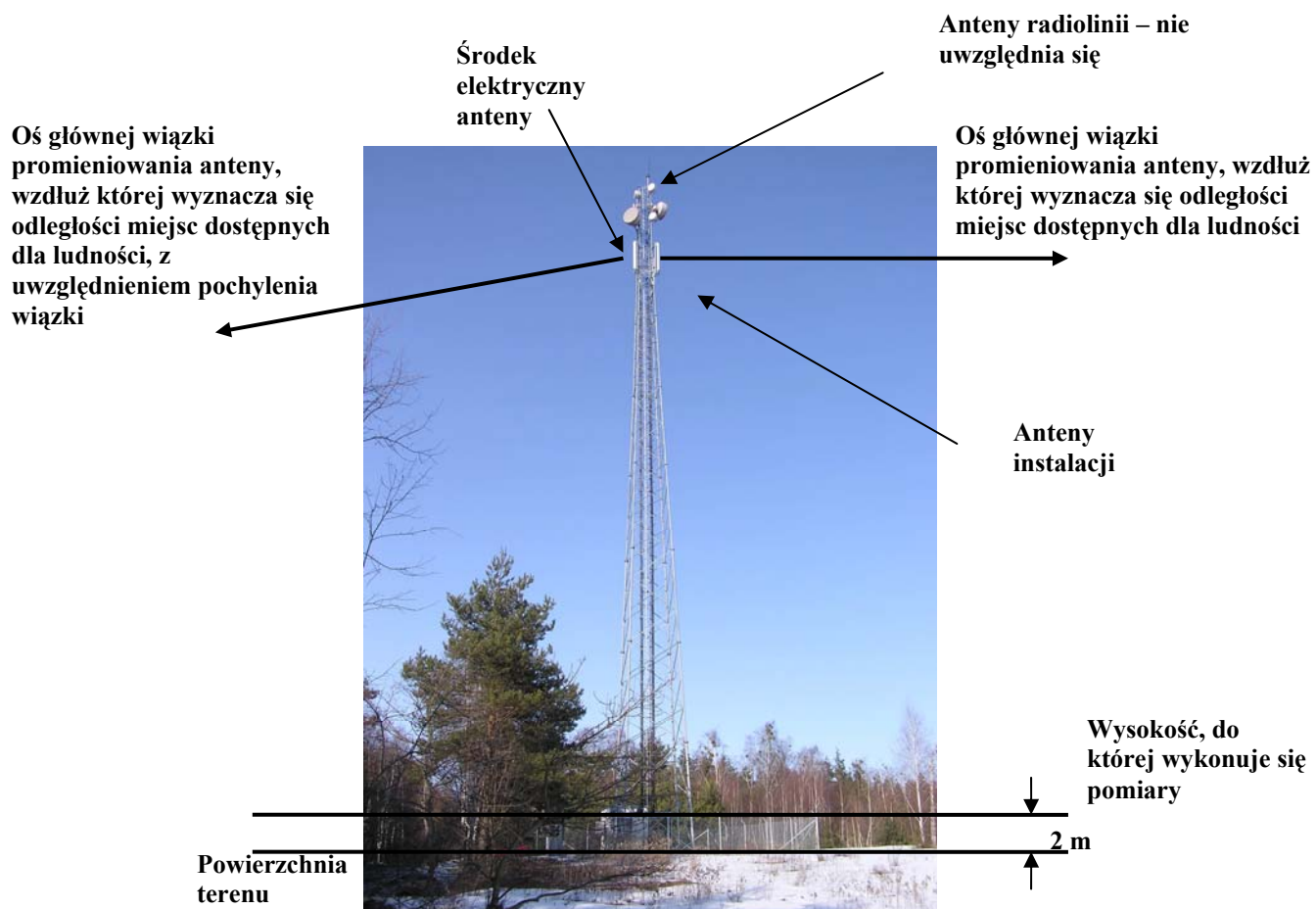
Przypomina się, że instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne mogą zostać zakwalifikowane do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w przypadku ich znaczącego oddziaływania na obszar Natura 2000.

Dyrektor Departamentu
Ocen Oddziaływania na Środowisko

Irena Mazur

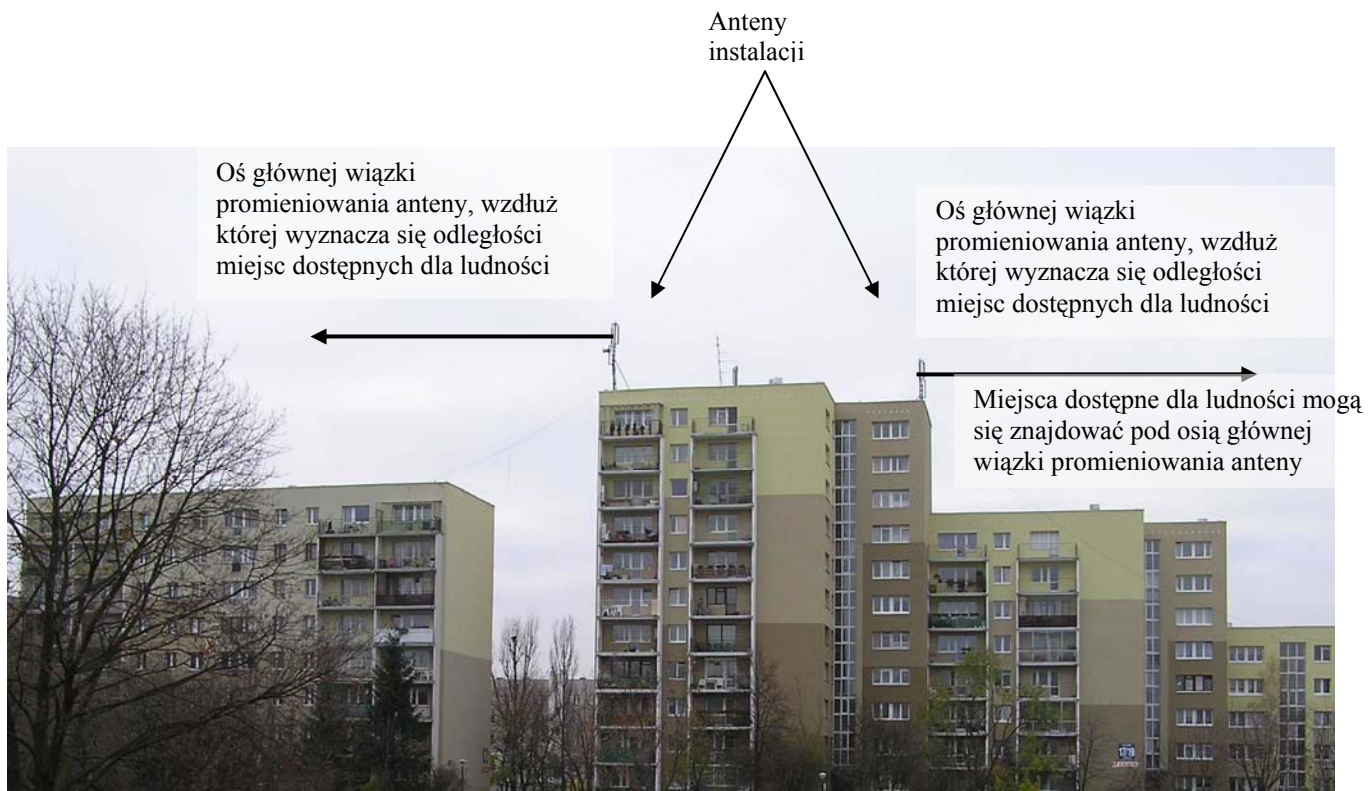
Rys. 1

Przykładowa instalacja radiokomunikacyjna. Miejsca dostępne dla ludności znajdują się na powierzchni terenu, za wyjątkiem ogrodzonego terenu otaczającego instalację. Miejsca dostępne dla ludności mogą znajdować się pod osią głównej wiązki promieniowania anteny.

Rys. 2

Przykładowa instalacja radiokomunikacyjna. Miejsca dostępne dla ludności znajdują się na powierzchni terenu oraz we wnętrzach budynków mieszkalnych

Rys. 3

Przykładowa instalacja radiokomunikacyjna. Równoważna moc promieniowana izotropowo z anten – po 2000 W. Prostokąty odwzorowują budynki wraz z miejscami dostępnymi dla ludności. Osie promieniowania anten oznaczono tak jak na rys. 1 i rys. 2.

